

Concepció Mayolas i Reig neix el 1891 a Pineda de Mar al si d'una família treballadora d'origen premianenc. Fins el 1912, any en què es casa amb Josep Martí, viu en quatre poblacions diferents. Després d'una estada a Rubí, s'estableix a Premià de Mar amb el seu marit i deu fills.

L'octubre de 1936 Concepció Mayolas esdevé la primera dona a assumir un càrrec de responsabilitat política a Premià de Mar. Ostenta la cartera de Sanitat i Assistència Social com a consellera municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Mayolas respon al perfil d'una militant progressista, catalanista i feminista, i se li reconeix prou solvència per a la gestió política, a més d'una lleialtat contrastada vers el partit. Concepció Mayolas participa en un govern força donat al debat ideològic, però amb moltes dificultats per al proveïment de la població. I exerceix les seves competències amb l'autoritat que li confereix el càrrec i la paciència imprescindible que ha de tenir una dona en un món d'homes fermes partidaris del concepte republicà d'igualtat, però amb matisos pel que fa a la igualtat de gènere.

Les actuacions de Mayolas al front de la conselleria se centren en l'atenció als primers refugiats que arriben d'altres fronts de guerra, el control de la qualitat de l'aigua, el control de l'activitat de l'escorxador, la recollida i l'eliminació de residus, la creació d'un hospital municipal, la protecció i vacunació de la població infantil i la medicació de beneficiència.

Totes aquestes actuacions, executades en el termini de sis mesos demostren la tenacitat de la consellera, sempre decidida a abordar els problemes del poble, cosa que fa amb una incidència molt superior a la de la majoria de membres del govern municipal.

Mayolas dimiteix l'abril de 1937 «*per moltes raons —diu— que ací no creu del cas detallar*» i s'integra a l'organització La Dona a la Reraguada per participar en campanyes de captació de donatius per a les víctimes de la guerra, la confecció de roba per als soldats i la recollida de conserves alimentàries per a famílies necessitades.

L'abril de 1939 és detinguda per la Guardia Civil i tancada a presó. Se li obre un consell de guerra i del judici, sumaríssim d'urgència, en surt amb una condemna de quinze anys de presó *por auxilio a la rebelión militar*. En l'expedient hi consten les declaracions en contra de quatre delators i les declaracions favorables de diversos premianencs de renom. Tant els uns com els altres, franquistes i *afectos al régimen*. Mayolas surt en llibertat condicional l'estiu de 1941 i retorna a la vida familiar. El 1949, deu anys després de la seva detenció, rep l'indult de Franco.

El 1966 la Conxita mor a casa a causa d'un infart. L'esquela, que recull el seu nom sencer: Concepció Mayolas i Reig, demana a Déu que no lliuri la seva ànima *a mans de l'enemic*. En Pepet, el seu marit, mor pocs anys després.

El juliol de 2017 el Parlament de Catalunya aprova la Llei de reparació jurídica de les víctimes del franquisme en virtut de la qual es declara la nul·litat de ple dret de totes les causes, sentències i resolucions pròpies del règim dictatorial. En base a aquesta llei, la família rep un certificat del conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya comunicant-li la nul·litat del procés repressiu obert l'abril de 1939 contra Concepció Mayolas Reig.